

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj

9

Številka: 065-01-2/2026/40
Ljubljana, 11. 5. 2026

Komisija Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je, na podlagi 20. in 29. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14, 26/15, 55/20, 123/20, 67/22 in 69/23), sprejela naslednje

POROČILO

k zaključkom posveta Sotočje Sav: Pomen ohranjanja naravne vrednote za trajnostno prihodnost

Komisija Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj se je na 68. seji 11. 5. 2026 seznanila z zaključki posveta z naslovom Sotočje Sav: Pomen ohranjanja naravne vrednote za trajnostno prihodnost, ki je bil 7. 4. 2026.

Uvodoma je državna svetnica Monika Ažman, ki je bila skupaj s civilno iniciativo Reši Sotočje pobudnica posveta, predstavila zaključke posveta in ob tem poudarila, da je bil posvet usmerjen v strokovno razpravo o pomenu sotočja Save Bohinjke in Save Dolinke kot izjemno pomembne naravne vrednote državnega pomena. Poudarila je, da gre za prostor izrazitega naravnega, simbolnega in identitetnega pomena, ki zahteva celovito in dolgoročno varstvo ter usklajeno upravljanje. Pojasnila je, da so na posvetu sodelovali predstavniki strokovnih institucij, lokalnih skupnosti, civilne iniciative ter investitor in projektant načrtovanega turistično-rekreacijskega projekta, pri čemer so bila izpostavljena različna stališča glede dopustnosti in vplivov posegov v prostor. Več razpravljavcev je opozorilo, da gre za območje, kjer posegi presegajo lokalni pomen in imajo pomembne vplive na biotsko raznovrstnost, vodni režim ter poplavno varnost, zato zahtevajo obravnavo na državni ravni.

Kot ključne zaključke posveta je izpostavila potrebno obravnavo sotočja Sav kot enovite naravne in kulturne celote državnega pomena, vzpostavitev ustreznega varstvenega režima ter celovit pristop k upravljanju reke Save od izvira do izliva. Posebej je bila poudarjena tudi potreba po dolgoročno vzdržnih rešitvah, vključno z možnostjo odkupa ali zamenjave zemljišč na območju, kjer so predvideni posegi, ter po doslednem upoštevanju javnega interesa in evropskih varstvenih usmeritev. Izpostavljeno je bilo, da mora prihodnji razvoj območja temeljiti na ohranjanju naravnih procesov, krepitvi odpornosti prostora na podnebne spremembe ter zagotavljanju kakovostnega življenjskega okolja za prihodnje generacije. Ob tem je bila podan tudi predlog, da Občina Radovljica v prostorskih aktih izključi možnosti pozidave ter omogoči postopno sanacijo degradiranih delov območja.

Posvet je pokazal visoko stopnjo družbenega interesa za ohranitev območja ter potrebo po strokovno utemeljenem, odgovornem in dolgoročno vzdržnem upravljanju prostora.

Člani komisije so podprli zaključke posveta ter poudarili, da se je civilna iniciativa, ki si že več let prizadeva za ustrezno priznanje sotočja kot naravne vrednote državnega pomena, izkazala kot umirjena, tehtna in argumentirana, pri čemer je opozorila na nekatere varstvene vidike, ki so bili v preteklosti spregledani. Izpostavljeno je bilo, da je območje sotočja Sav v veljavnih prostorskih aktih opredeljeno za turistične namene, pri čemer občina v preteklosti ni uveljavljala predkupne pravice. V tem okviru je bilo poudarjeno, da je smiselno pozvati občino k ponovni strokovni presoji in morebitnim spremembam prostorskih aktov v smeri okrepljenega varstva tega območja.

V razpravi je bilo opozorjeno, da bi moral sistem prostorskega načrtovanja občinam omogočati možnost ponovne presoje in, kjer je to utemeljeno, tudi spremembe namenske rabe zemljišč v prvotno stanje, kadar se oceni, da obstoječa raba ni več ustrezna, pri čemer bi moral sistem zagotoviti pravno predvidljivost in preprečiti nesorazmerne finančne posledice za občine.

Hkrati je bilo izpostavljeno, da obravnavano območje presega občinski okvir, saj gre za prostor širšega državnega pomena, ki zajema območje od Radovljice vzdolž rečnega sistema Save do njenega izvira oziroma celotnega toka, in predstavlja pomembno naravno ter biosfersko celoto. V tem okviru je bilo posebej poudarjeno vprašanje celovitega upravljanja prostora ob združitvi Save Bohinjke in Save Dolinke, ki tvorita enoten vodni in naravni sistem, zato zahtevata celovito in posebno skrbno prostorsko ter varstveno obravnavo.

* * *

Komisija predlaga v seznanitev Državnemu svetu zaključke posveta z naslednjo vsebino:

Komisija Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj in KUD Center 21 sta 7. 4. 2026 organizirala posvet **Sotočje Sav: Pomen ohranjanja naravne vrednote za trajnostno prihodnost**.

I. NAMEN POSVETA

Sotočje Save Bohinjke in Save Dolinke (sotočje Sav) predstavlja rojstni kraj najdaljše slovenske reke in eno najdragocenejših naravnih območij v Sloveniji. Gre za edinstven prostor, kjer se stikata dve alpski reki, ki ustvarjata izjemno naravno, krajinsko in ekološko celoto. Njegov pomen presega lokalne okvire in terja širšo družbeno odgovornost za njegovo ohranitev.

Civilna iniciativa *Reši sotočje* si v okviru okoljevarstvenega gibanja Varuhinje rek ter ob podpori širše javnosti že več let prizadeva za ustrezno priznanje sotočja kot naravne vrednote državnega pomena, za prepoznavo njenega simbolnega pomena za slovenski prostor ter za celovito in učinkovito zavarovanje širšega območja sotočja Sav.

Območje se danes nahaja pred pomembno odločitvijo. Načrtovani posegi, povezani z njegovim preoblikovanjem v rekreacijsko-turistični center, odpirajo ključna vprašanja glede dopustnosti posegov v vodni in priobalni prostor ter glede dolgoročne vizije upravljanja tega

prostora. V ospredju je dilema med ohranitvijo njegove prvobitnosti in javnega značaja na eni strani ter tveganjem nepovratnih sprememb na drugi strani. Z namenom celovite osvetlitve pomena, stanja in razvojnih izzivov tega občutljivega naravnega prostora ter spodbuditve strokovne, argumentirane in vključujoče razprave o njegovem prihodnjem varstvu in rabi je bila na pobudo državne svetnice Monike Ažman in civilnih iniciativ, povezanih v gibanju Varuhinje rek, sprejeta odločitev o organizaciji posveta.

II. UVODNI NAGOVORI

Uvodoma je udeležence nagovoril predsednik Državnega sveta **Marko Lotrič**, ki je poudaril simbolni in dejanski pomen sotočja Save Bohinjke in Save Dolinke kot stičišča narave, identitete in odgovornosti ter kot izjemne naravne vrednote državnega pomena. Izpostavil je, da gre za redek in dragocen prostor, pomemben zaradi biotske raznovrstnosti, ohranjanja naravnih procesov ter širšega pomena za vodni sistem osrednje Slovenije, kar nalaga posebno odgovornost za njegovo dolgoročno varovanje. Opozoril je, da razprava o prihodnosti sotočja presega lokalni okvir in postaja vprašanje širšega družbenega interesa, pri čemer je za prihodnje odločitve nujen usklajen, strokovno podprt in vključujoč pristop, ki bo temeljil na celoviti presoji okoljskih, prostorskih in varnostnih vidikov. Razvoj in varstvo narave po njegovih besedah nista nujno v nasprotju, vendar morata temeljiti na dialogu, strokovnih argumentih in dolgoročni viziji, pri čemer gospodarski in turistični potenciali ne smejo ogroziti bistvenih naravnih značilnosti prostora. Posebej je izpostavil pomen javnega interesa, dostopnosti prostora ter sodelovanja med državo, lokalno skupnostjo, stroko in civilno družbo. Posvet je označil kot pomembno priložnost za odprto in odgovorno razpravo ter oblikovanje uravnoteženih rešitev, ki bodo upoštevale tudi interese prihodnjih generacij.

V nadaljevanju je državni sekretar na Ministrstvu za naravne vire in prostor **mag. Miran Gajšek** izpostavil zahtevnost usklajevanja različnih interesov v prostoru, pri čemer ima sotočje Save Bohinjke in Save Dolinke v slovenskem prostoru poseben simbolni in identitetni pomen. Ob tem je opozoril na vprašanje razkoraka med tem pomenom v zavesti javnosti in dejanskim stanjem v prostoru, ki ga poleg naravnih vrednot državnega pomena zaznamujejo tudi pretekle gospodarske rabe ter veljavna namenska raba, določena v občinskem prostorskem načrtu. Za prihodnjo ureditev je ključno jasno opredeliti izhodiščna dejstva in robne pogoje ter na tej podlagi oblikovati rešitev, ki je lahko bodisi najboljši možni kompromis bodisi priložnost za vzpostavitev nove kakovosti prostora, ki bi presegla obstoječe stanje in omogočila dolgoročno trajnostno ureditev območja. Ob tem je izpostavil pomen ohranjanja naravne dinamike rečnega prostora in razlivnih površin ter zagotavljanja ustreznega upravljanja voda zaradi izrazite poplavne ogroženosti v Sloveniji. Posebej je opozoril, da območje sotočja sicer predstavlja naravno vrednoto državnega pomena, vendar ni posebej zavarovano, kar otežuje učinkovito izvajanje naravovarstvenih politik. Poudaril je vlogo prostorskega načrtovanja kot ključnega instrumenta za usklajevanje sektorskih, lokalnih, regionalnih in širših interesov. Izpostavil je potrebo po nadaljnjem sodelovanju med državo, stroko in lokalno skupnostjo, pri čemer je tudi posvet pomemben korak v procesu oblikovanja rešitev. Končni cilj je doseči drugačno izboljšano stanje prostora, bodisi skozi kompromis bodisi skozi ambicioznejši pristop, ki bi sotočju zagotovil novo razvojno in varstveno kakovost, na katero bi bila lahko družba dolgoročno ponosna.

Župan Občine Radovljica **Ciril Globočnik** je poudaril, da razprava o prihodnosti območja sotočja Save Bohinjke in Save Dolinke poteka že več kot 25 let, odkar je območje v zasebni lasti, ter izpostavil zaskrbljenost glede njegovega prihodnjega razvoja. Opozoril je, da so ključne odločitve, vključno z izdajo gradbenih dovoljenj, v pristojnosti države, medtem ko

občina deluje v okviru veljavnih prostorskih aktov kot soglasodajalec. Predstavil je dosedanja prizadevanja občine za ureditev razmer, med drugim neuspešen poskus menjave zemljišč z lastnikom, ter izpostavil možnost odkupa zemljišč s strani države, kar bi po njegovem mnenju predstavljalo ustrezno podlago za dolgoročno varovanje in upravljanje tega prostora. Opozoril je tudi na težave, povezane z dostopom do območja, ter na določene nepravilnosti v prostoru, vključno z neustreznimi posegi, nasipi in objekti brez ustreznih dovoljenj. V tem kontekstu je kritično izpostavil neučinkovitost inšpekcijskih služb ter apeliral k izboljšanju zakonodaje in njenega izvajanja, da bi zagotovili večjo pravno varnost in red v prostoru. Ob tem je poudaril pomen dialoga z lokalno skupnostjo in civilno družbo ter izrazil pričakovanje, da bo posvet prispeval k iskanju skupnih rešitev. V zaključku je poudaril potrebo po nadaljnjem sodelovanju vseh deležnikov ter odprtosti za različne možnosti, od bistvene prilagoditve načrtovanih posegov do odkupa zemljišč s strani države, ki ga je izpostavil kot najprimernejšo rešitev. Ta bi omogočila ohranitev območja, njegovo dostopnost javnosti ter varstvo naravnih vrednot za prihodnje generacije.

III. RAZPRAVLJAVCI

Posvet sta povezovala državna svetnica in podpredsednica Komisije za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide **Monika Ažman** ter državni svetnik in podpredsednik Komisije za lokalno samoupravo in regionalni razvoj **Leopold Pogačar**.

Predstavniki civilne družbe in stroke so z različnih zornih kotov osvetlili pomen in trenutno stanje sotočja Sav ter predstavili predloge za njegovo zaščito in dolgoročno ohranitev ter razvoj trajnostnih, izobraževalnih in kulturnih vsebin, ki bi koristile sedanjim in prihodnjim generacijam: predstavnica Civilne iniciative Reši sotočje **Jana Kolman** je predstavila prizadevanja proti pozidavi sotočja Sav, ki pomenijo zavzemanje za ohranitev naravne vrednote državnega pomena - prostora, pomembnega za vse Slovence; zaslužni profesor na Biotehniški fakulteti Univerze v Ljubljani in častni občan Občine Radovljica **prof. dr. Mihael Jožef Toman** je s prispevkom »Z naravnimi vrednotami se ne baranta« izpostavil pomen ohranjanja naravnih vrednot in s tem povezano nujnost prepoznanja, da nasilje nad naravo ni simbol napredka; arhitekt, urbanist in esejist **Janko Rožič** je spregovoril o izjemnem stvarnem in simbolnem pomenu sotočja Sav in njegovega širšega območja; **dr. Polona Pengal** iz Inštituta Revivo je pojasnila vzajemno odvisnost kopenskih in vodnih ekosistemov ter s tem povezane dolgoročne posledice današnjih odločitev glede sotočja Sav; direktorica Lutre, Inštituta za ohranjanje naravne dediščine **Marjana Hönigsfeld Adamič** je predstavila prispevek »Misliti hočem kot reka« in poudarila pomen spoštovanja Zakona o varstvu narave in Zakona o vodah ter celovitega razumevanja naravne dediščine in njene vloge pri trajnostnem razvoju.

V nadaljevanju sta predstavnici državne ravni predstavili stanje sotočja Sav in možne trajnostne rešitve: generalna direktorica Direktorata za vode na Ministrstvu za naravne vire in prostor **dr. Lidija Globevnik** je predstavila analizo možnih scenarijev razvoja z vidika dobrega stanja voda ter priložnosti za izboljšanje vodnega režima in habitatov; vodja Območne enote Kranj Zavoda Republike Slovenije za varstvo narave **Sonja Rozman** (v prispevku s soavtorstvom mag. Andreje Škvarč) pa je podala pogled zavoda na območje sotočja Save Bohinjke in Save Dolinke in reke Save.

Sin investitorja turističnega projekta na območju sotočja Sav **Jure Boncelj** ter projektant in direktor Razvojnega centra Radovljica **Andrej Golčman** sta predstavila zgodovino

dosedanjih posegov na območju sotočja Sav ter načrtovan Rekreativno-turistični center Lancovo.

V nadaljnji razpravi so svoj pogled na način urejanja sotočja Sav podali odvetnica **Magda Vraničar**, gospodar Ribiške družine Radovljica **Matej Šparovec**, vodja gibanja Varuhinje rek **Alja Bulič**, član Sveta za varovanje okolja pri Slovenski akademiji znanosti in umetnosti **prof. dr. Dušan Plut**, upokojeni profesor za fiziologijo živali na Biotehniški fakulteti Univerze v Ljubljani **Kazimir Drašler** in **Dejan Kerin** iz Zagorja ob Savi.

IV. UGOTOVITVE

Civilne iniciative in strokovna javnost

Reke predstavljajo ključni povezovalni element med kopenskim prostorom in vodnimi ekosistemi, saj se vse, kar nastane na kopnem, preko voda prenaša v rečne sisteme in vpliva na kakovost življenjskega okolja ter posredno na zdravje ljudi. Sladkovodni ekosistemi so med najbolj ogroženimi na svetu, pri čemer se je številčnost sladkovodnih organizmov od leta 1970 občutno zmanjšala (za približno 84 %), kar je predvsem posledica človekovih posegov v rečne sisteme. Reke predstavljajo tudi kompleksne žive ekosisteme in ne zgolj vodne tokove, saj v njih poleg vode ključno vlogo igrajo organizmi v rečnem in obrečnem prostoru. Ti omogočajo kroženje snovi, hranil ter prispevajo k samočistilni sposobnosti vodotoka.

Obrežna vegetacija ima pomembno ekosistemsko funkcijo: stabilizira brežine, zmanjšuje erozijo, uravnava mikroklimo ter deluje kot naravni filtrirni pas, ki zadržuje onesnažila in blaži vplive človekovih dejavnosti. Njena odsotnost povečuje tveganje za prenos onesnažil v vodni sistem, zlasti ob poplavih. V tem okviru lahko umeščanje objektov v neposredni rečni prostor dodatno povečuje obremenitve vodnega ekosistema in zmanjšuje njegovo odpornost.

Posegi v rečni prostor, kot so pozidava poplavnih območij, ožnje rečnih strug in zasipavanje rečnega prostora, pomembno povečujejo poplavno ogroženost. Ustvarjajo hidravlična ozka grla, zmanjšujejo pretočni profil reke ter spreminjajo morfologijo struge, kar lahko vodi v povečano erozijsko delovanje v drugih delih vodotoka. Reka izgubljenega prostora ne nadomesti na istem mestu, temveč posledice prenese nižje ali višje v sistem, kar je prepoznano tudi na območju sotočja Sav.

Sotočje Save Bohinjke in Save Dolinke na Lancovem pri Radovljici je stičišče naravnih vrednot državnega pomena in ekološko pomembno območje, kjer se prepletajo različni naravni sistemi. Gre za stičišče alpskih rek 1. reda, ki oblikujejo začetni tok najdaljše slovenske reke, ki povezuje več držav jugovzhodne Evrope in se izliva v Donavo. **Območje ima poleg hidrološkega tudi izrazit naravni, kulturni in simbolni pomen, ki predstavlja del širše evropske identitete.**

V preteklosti je bilo sotočje Save Bohinjke in Save Dolinke pri Radovljici (ID 4191) posebej opredeljeno kot samostojna naravna vrednota, vendar je bilo leta 2015 iz registra naravnih vrednot izbrisano zaradi poenotenja sotočij. Kljub temu ostaja prepoznano kot območje naravovarstvene in simbolne vrednosti, ki presega lokalni okvir ter ima tudi širši nacionalni in mednarodni pomen.

Sotočje je pomemben del širšega rečnega ekosistema Save, katerega naravna dinamika, kulturna krajina in zgodovinska raba prostora segajo več tisoč let v preteklost. Arheološke najdbe ter sledovi zgodovinske rabe prostora (npr. Cajhnova in DERNIČEVA žaga, mlini) pričajo o dolgotrajni povezanosti človeka z rečnim prostorom. Na območju je bil najden tudi bronastodobni meč, ki nakazuje možnost ritualne oziroma daritvene rabe prostora, kar se povezuje z izvirno ledinskim imenom Svetje.

Območje sotočja je v javnem in strokovnem prostoru prepoznano kot del kulturno in simbolno pomembne krajine, saj predstavlja stik naravnih tokov, ki se združujejo v enoten rečni sistem Save. Ta značilnost se odraža tudi v kulturno-zgodovinskem in literarnem izročilu (od Valvasorja do Prešerna in Cankarja) ter prispeva k razumevanju območja kot integralnega dela širše kulturne krajine. Zaradi prepleta naravnih, zgodovinskih in kulturno-simbolnih vrednosti je območje skozi čas prepoznano kot prostor posebnega pomena, kar dodatno utemeljuje potrebo po njegovem zavarovanju.

Sotočje Sav ni samo začetek naše najdaljše reke Save, temveč hkrati tudi najnižja točka pod Triglavom, v katero se stekajo vse vode tega prostora tostran razvodnic. Območje ima za slovenstvo podoben pomen kot območje Savice in Zelencev, saj se ravno od tu slap, ki pribobni od zgoraj na eni strani, in izvir, ki privre od spodaj na drugi strani Triglava, da prepoznati kot enega najlepših kontrapunktov narave (jin/jang) v svetovnem merilu. Območje na meji dveh občin, ki je primerljivo ne le s Savico in Zelenci, temveč tudi s Triglavom, saj je najnižja točka njegov naravni protipol, ima izjemen pomen, saj se šele v povezavi vseh ključnih polov lahko vzpostavi celovito polje - celota, ki celi, torej tisto, kar so slutili s »podobo raja« Prešeren, z »nebesi pod Triglavom« Cankar in z »naravnim zdraviliščem« še bolj dobesedno že Rikli.

Opozorilna karta poplav kaže, da je območje sotočja poplavno ogroženo, kar dodatno omejuje možnosti prostorskih posegov in zahteva posebno previdnost pri načrtovanju rabe prostora. Hkrati predstavlja pomemben habitat številnih redkih in ogroženih rastlinskih in živalskih vrst, vključno z avtohtonimi zavarovanimi ribjimi populacijami (npr. sulec, lipan) ter zavarovanimi vrstami ptic (npr. mali martinec, veliki žagar, mali ponirek). Območje je del širšega ekološkega in habitatnega koridorja, pomembnega tudi za vrste, kot sta vidra in bober.

Območje je bilo v preteklosti predmet več sprememb namenske rabe, od gospodarske dejavnosti (Cajhnova, po nacionalizaciji pa Lipova žaga) do turistične, s kasnejšo dopolnitvijo občinskega prostorskega načrtovanja v možnost pozidave. Hkrati so se na območju s strani lastnika in investitorja nameravane gradnje izvajali posegi, ki so prispevali k degradaciji prostora, širjenju tujerodnih invazivnih rastlin in izgubi naravnih habitatov in zmanjšanju naravne kakovosti ekosistema.

Po denacionalizaciji in prodaji zemljišč leta 1994 so se na območju sotočja Sav zgodili pomembni posegi z negativnimi posledicami na naravni ekosistem. Na mestu bivše Cajhnove žage že od leta 2004 deluje mala hidroelektrarna (MHE) Boncelj, ki preusmerja tok Save Bohinjke in vpliva na hidrološki in ekološki režim vodotoka. Posledično so v delu struge prisotni zmanjšani pretoki in s tem povezan dvom o zagotavljanju ekološko sprejemljivega pretoka.

Ob izgradnji MHE Boncelj so se na istem območju začela tudi prizadevanja za razvoj projekta Rekreacijsko-turističnega centra (RTC) Lancovo, ki je bil v nadaljnjih fazah deloma

prostorsko omejen, pri čemer se posegi načrtujejo v celoti na območju naravne vrednote državnega pomena. Za namene izgradnje tega turističnega kompleksa so bili v preteklosti zaznani tudi nelegalni posegi v prostor, kot so izkop za jezero/ribnik, dovažanje in nasipavanje problematičnega gradbenega in drugega materiala, s čimer se je spremenil relief, kar je dodatno vplivalo na ekološko stanje območja. Poleg tega je bila leta 2025 izvedena tudi gradnja nelegalnega objekta. **Civilne iniciative opozarjajo, da skuša investitor z načrtom izgradnje RTC Lancovo legalizirati dolgo verigo nelegalnih nepravilnosti, ki uničujejo naravno vrednoto državnega pomena.**

Vzajemna povezanost rabe prostora na sotočju Sav, obstoječe hidroregulacije (Cajhnov jez) in načrtovanih turističnih posegov ima pomembne ekološke in varnostne posledice. Raba prostora v porečju vpliva na kakovost voda in stanje rečnega ekosistema, saj se v rečni sistem prenašajo posledice vseh posegov v zaledju. Cajhnov jez oziroma hidravlična pregrada (prag) predstavlja pomembno prekinitev rečne kontinuitete, ovira migracijo vodnih organizmov ter vpliva na dristišča ribjih vrst (npr. sulec). Poleg ekološke fragmentacije zmanjšuje tudi povezanost prenosa snovi in energije v rečnem sistemu ter lahko predstavlja varnostno tveganje (nevarni turbulentni tokovi in nesreče). V evropskem prostoru se zato vse pogostejše izvaja sistematično odstranjevanje zastarelih pregrad z namenom izboljšanja biotske raznovrstnosti, obnove ekosistemov in povečanja podnebne odpornosti, kar je ključno za skupnost, gospodarstvo in naravo.

Dostopnost območja sotočja se je v zadnjih letih zmanjšala, od leta 2021 pa je popolnoma onemogočena s fizično zaporo in odstranitvijo usmerjevalnih kažipotov, kar je vplivalo na njegovo doživljajsko in rekreativno funkcijo, ki je bila v preteklosti prepoznana kot del njegove naravne vrednosti.

Izpostavlja se pravno vprašanje skladnosti **omejevanja dostopa** do območja sotočja Sav širši javnosti. V skladu z 8. členom Pravilnika o določitvi in varstvu naravnih vrednot (Uradni list RS, št. 111/04 s spremembami) se lahko omejitev ali prepoved obiskovanja naravne vrednote uvede izključno z odločbo ministra na podlagi strokovnega predloga pristojne organizacije za ohranjanje narave. Ker po dostopnih informacijah Zavod Republike Slovenije za varstvo narave takšnega predloga ni podal, ostaja odprto vprašanje pravne podlage za obstoječe omejitve dostopa do rečnega brega na območju sotočja Sav. Ob tem ne gre za osamljen primer, saj je na Savi Bohinjki omejen tudi dostop po rečnem bregu do Slapa Grmečica, kar kaže na širši problem zagotavljanja javne dostopnosti vodnega prostora.

Slovenija ima kakovosten pravni okvir za varstvo narave - Zakon o ohranjanju narave, ki določa ukrepe ohranjanja biotske raznovrstnosti in sistem varstva naravnih vrednot z namenom prispevati k ohranjanju narave, in Zakon o vodah - vendar se v praksi zaradi prevlade javnega interesa pogosto pojavljajo odstopanja pri njegovi uporabi, zlasti pri umeščanju hidroenergetske in druge infrastrukture.

V družbenem prostoru se je oblikovalo široko zavedanje o pomenu sotočja, kar se odraža v podpori civilnih iniciativ, strokovne javnosti in naravovarstvenih organizacij v Sloveniji in širše. To potrjuje, da gre za vprašanje, ki presega lokalni okvir in ima širši družbeni pomen. V tem kontekstu je ključnega pomena razumevanje, da človekovi posegi v naravo pogosto temeljijo na kratkoročnih interesih, medtem ko naravni sistemi delujejo dolgoročno in kompleksno, zato je nujen premik k trajnostnemu razumevanju prostora, ki upošteva naravne omejitve in ekosistemske funkcije.

Zgolj zgodovinska raba prostora more biti edino merilo za prihodnje odločitve, saj so se v 21. stoletju razmere bistveno spremenile – človeštvo je namreč preseгло naravne zmogljivosti okolja. Ekosistemskih storitev ni mogoče vrednotiti zgolj ekonomsko, temveč tudi v širšem družbenem in simbolnem kontekstu, kar odpira razpravo o možnih sistemskih rešitvah, vključno z odkupom zemljišč za zagotavljanje dolgoročnega varstva.

Sotočje Sav tako predstavlja preizkus sposobnosti družbe za vzpostavitev sodobnega, odgovornega in trajnostnega upravljanja prostora, ki temelji na spoštovanju naravnih zakonitosti, varstvu javnega interesa in dolgoročni odgovornosti do prihodnjih generacij.

Investitor in projektant RTC Lancovo

Naselje Lancovo je zaradi lege med Jelovico in Savo zgodovinsko predstavljalo pomembno območje lesne proizvodnje, zato ne gre za neokrnjen naravni prostor, temveč za dolgotrajno antropogeno preoblikovano območje z gospodarsko rabo. Organizirana raba prostora sega vsaj v 18. stoletje, kar potrjuje delovanje več žag (npr. Remčeva, Pižljeva, Cajhnova/Lip Bled).

Po letu 1998, ko je območje prešlo v zasebno last, je bila izvedena njegova ureditev, vključno z izgradnjo male hidroelektrarne (2000–2006) na lokaciji nekdanje Cajhnove žage, v kateri je v začetku 20. stoletja za potrebe razsvetljave krajši čas delovala elektrarna. Območje je bilo po posegih sanirano in zatravljeno ter redno vzdrževano. V obdobju 2005–2021 je bilo odprto ter dostopno javnosti. V tem času je bila vzpostavljena tudi osnovna infrastruktura in označitev območja.

Po prostorskih aktih Občine Radovljica je območje po letu 2004 opredeljeno za turizem (T) in v aktih 2012 za turizem (BT) z omejeno gradnjo. Investitor je zemljišče pridobil zakonito od denacionalizacijskega upravičenca, pri čemer občina ni uveljavljala predkupne pravice.

Projekt Rekreativsko-turističnega centra Lancovo se razvija od leta 2005 naprej. Na podlagi programske zasnove (2009) sta bila pridobljena naravovarstveno in vodno soglasje, v nadaljevanju pa je prišlo do zapletov v postopkih celovite presoje vplivov na okolje, zlasti glede vprašanja, ali se presoja nanaša na celotno enoto urejanja prostora ali zgolj na gradbeno parcelo ob upoštevanju omejitev priobalnih zemljišč. Postopki so se zato začasno ustavili in kasneje ponovno aktivirali.

Predvidena ureditev vključuje glamping enote, apartmajske objekte, manjši gostinski program ter kamping območje s skupno ocenjeno obremenitvijo približno 140 uporabnikov. Po mnenju investitorja gre za razmeroma omejen poseg v primerjavi z nekaterimi drugimi turističnimi ureditvami v širšem območju ob Savah.

Investitor poudarja, da si ves čas prizadeva za zakonito in strokovno ureditev prostora ter navaja, da so bili manj optimalni posegi izvedeni z namenom urejanja in vzdrževanja območja. Priobalni pas je bil urejen in očiščen ter v nadaljevanju ponovno zasajen in delno saniran v skladu z usmeritvami Zavoda Republike Slovenije za varstvo narave. V dogovoru z občino je bila vzpostavljena tudi pot in omogočen dostop do sotočja, ki pa je bil kasneje omejen zaradi naraščajočih nesoglasij s civilno iniciativo.

Po oceni investitorja in projektanta območje zahteva celovito ureditev, ki bi omogočila nadzorovano rabo in ustrezno infrastrukturo, pri čemer dolgoročne rešitve vidijo v okviru usklajevanja med deležniki, **vključno z možnostjo odkupa zemljišč.**

Ministrstvo za naravne vire in prostor in Zavod Republike Slovenije za varstvo narave

a) Ocena stanja

73. člen Ustave Republike Slovenije ter Zakon o ohranjanju narave določata obveznost varovanja naravnih znamenitosti ter ohranjanja njihovih bistvenih lastnosti, vključno z zagotavljanjem ugodnega stanja habitatov in vrst.

Širše območje ob Savah sodi med naravovarstveno najpomembnejša območja v Sloveniji. Vključuje številne naravne vrednote, območja Natura 2000 ter ekološko pomembna območja. Gre za prostorsko in ekološko kompleksen sistem medsebojno povezanih habitatov, kot so lehnjakotvorni izviri, povirna območja ter barja, razvita na savskih terasah, ki imajo visoko ekosistemsko vrednost in jih je nujno ohranjati.

Območje sotočja predstavlja stik treh naravnih vrednot državnega pomena: Save Bohinjke, Save Dolinke (s pritoki do sotočja s Savo Bohinjko) in Sava (od sotočja Save Bohinjke in Save Dolinke do Črnuč). Zaradi tega ima država ključno odgovornost za njihovo varstvo, ob sočasnem sodelovanju lokalnih skupnosti in javnosti. Širše območje sotočja Save Bohinjke in Save Dolinke je tudi ekološko pomembno območje, pri čemer imajo vse tri reke izražene hidrološke, geomorfološke in zoološke značilnosti, Sava pa dodatno še botanično vrednost, med drugim zaradi izjemnih rastišč v njenem toku.

Analiza hidromorfoloških značilnosti kaže na različno naravno dinamiko obeh glavnih pritokov: Sava Bohinjka ima zaradi geoloških pogojev razmeroma stabilno strugo, medtem ko je Sava Dolinka izraziteje dinamična in podvržena spremembam toka. Ne glede na to so naravni procesi na posameznih odsekih že pomembno omejeni zaradi hidrotehničnih ureditev in drugih človekovih posegov v prostor.

Po veljavnem načrtu upravljanja voda je ekološko stanje obravnavanih vodotokov ocenjeno kot zmerno, kar pomeni, da okoljski cilji ne dosegajo dobrega stanja. Med ključnimi pritiski so hidromorfološke spremembe, prekinjena vzdolžna povezanost vodotokov ter raba vode za hidroenergetske in druge gospodarske namene (npr. ribogojstvo), pri čemer pri posameznih obstoječih vodnih pravicah ni določen ustrezen ekološko sprejemljiv pretok.

Dodatne obremenitve izhajajo iz prostorskih pritiskov v zaledju in samem območju (turizem, infrastruktura, kmetijstvo), ki vplivajo na vodni režim, stanje habitatov in **povečujejo tveganja za nadaljnjo degradacijo ekosistemov.** Vplivi iz širšega porečja, vključno s stanjem Blejskega jezera, se odražajo tudi na kakovosti voda na sotočju.

Obstoječe hidrotehnične ureditve sicer trenutno ne predstavljajo neposredne varnostne grožnje, ki bi terjala takojšnje posege v vodni režim, vendar zmerno ekološko stanje Save Bohinjke in Save Dolinke zahteva sistemske izboljšave za doseganje dobrega ekološkega stanja vodnih teles.

V strokovnih podlagah so bile obravnavane možnosti izboljšanja rečne povezanosti in prehodnosti za vodne organizme, vključno z odstranitvijo jezu/praga, vzpostavitev

osrednje odprtine ali izvedbo ribjega prehoda. Rešitve se razlikujejo glede na ekološke učinke, investicijske stroške (ocenjene okvirno na 2–3,5 mio evrov) ter vplive na stabilnost brežin in obstoječo infrastrukturo. V primeru odstranitve jezu oziroma pregrade bi bile potrebne dodatne presoje vplivov na stabilnost cestne infrastrukture na desni brežini Save Bohinjke (možnosti zaščite brežine oziroma prilagoditev lokalne ceste) ter na stabilnost mostu pri vodomerni postaji v Bodeščah, kjer bi se lahko pojavila potreba po dodatnih tehničnih ukrepih za zagotavljanje varnosti konstrukcije. Kot alternativna možnost ostaja tehnična nadgradnja obstoječe pregrade z rešitvami za zagotavljanje ribje prehodnosti, s čimer bi se zmanjšali vplivi na obstoječo infrastrukturo in vodni režim.

Analiza zgodovinskega razvoja kaže, da je bilo območje sotočja že od 19. stoletja podvrženo različnim oblikam rabe in posegov (npr. jezovi, industrijska dejavnost - Cajhnova žaga), pri čemer je bil **obrečni pas v preteklosti razmeroma dobro ohranjen**. V zadnjih desetletjih pa so se pritiski bistveno povečali, zlasti zaradi širjenja poselitve, intenziviranja kmetijstva na levem bregu Save Bohinjke (spiranje gnojil, vegetacija), nasipavanj ter drugih posegov, vključno z nelegalnimi.

Trenutno stanje zaznamujejo **kumulativni pritiski**: (nelegalni) posegi v vodni in priobalni prostor, motnje vzdolžne povezanosti vodotokov, neustrezno zagotavljanje ekološko sprejemljivih pretokov, širitev turistične dejavnosti (ob dveh legalnih kampih je kopica nelegalnih in brez dovoljenj), neregulirani vodni športi (npr. rafting), onesnaževanje voda ter vplivi komunalnih in turističnih obremenitev iz širšega porečja (Blejsko jezero in čistilne naprave, ki ne uspejo očistiti vse odpadne vode).

Na Ministrstvu za naravnave vire in prostor na podlagi izvedene strokovne študije načrtujejo ukrepe v okviru zakonskih pristojnosti. Ukrepi za izboljšanje stanja vodnih teles na območju sotočja Sav bi lahko bili izvedljivi v okviru financiranja iz Vodnega sklada, pri čemer pa ta ne omogoča odkupa zemljišč, saj ta finančni vir ni namenjen financiranju tovrstnih nakupov. **V primeru izkazanega javnega interesa bi se lahko pripravil državni prostorski načrt (DPN), ki omogoča celovito prostorsko in izvedbeno ureditev območja.**

b) Možni ukrepi države za izboljšanje stanja in nadaljnji razvoj

Ministrstvo za naravnave vire in prostor kot možne ukrepe za izboljšanje ekološkega stanja sotočja Sav opredeljuje naslednje usmeritve:

- zagotovitev izboljšanja pogojev za ribjo populacijo na Savi Bohinjki. Pri presoji ukrepov za zagotavljanje prehodnosti za ribe (odstranitev Cajhnovnega jezu, njegova preureditev z osrednjo odprtino, izvedba tehničnega ribjega prehoda ali sonaravnega ribjega prehoda) se kot najprimernejša rešitev predlaga vzpostavitev sonaravnega ribjega prehoda na Cajhnovem jezu (levi breg) ter ustrezno upravljanje vodnega življa. Pri izvajanju ukrepov je nujno zagotoviti sodelovanje pristojnih ribiških družin Radovljica in Bled, ki mejita na Cajhnovem jezu;
- izvedba celovite obravnave kakovosti voda na ravni celotnega porečja, vključno s sanacijo Blejskega jezera, kjer so ugotovljeni izraziti procesi eutrofikacije in sekundarne obremenitve (sproščanje fosforja iz sedimentov, pojav cvetenja cianobakterij), ki vplivajo na dolvodne vodne odseke;
- celovita obnova rečne dinamike Save Dolinke v okviru obvladovanja škodljivega delovanja voda;

- določitev in zagotovitev ekološko sprejemljivega pretoka za malo hidroelektrarno, da se prepreči nastanek suhih strug, ter vzpostavitev okrepljenega nadzora nad rabo prostora ter zagotovitev učinkovitega preprečevanja nedovoljenih posegov. Poleg institucionalnega nadzora je potreben tudi družbeni nadzor, saj obstoječi nadzorni mehanizmi sami po sebi ne zadoščajo za učinkovito obvladovanje vseh posegov v prostor;
- proučitev ukrepov za zmanjšanje negativnih vplivov hidroelektrarne Moste na režim pretokov Save Dolinke, zlasti glede izrazitih dnevnih nihanj, ki predstavljajo pomemben obremenilni dejavnik za vodne ekosisteme;
- ureditev lastniškega statusa zemljišč na območjih, kjer je to potrebno za izvedbo celovite obnove, vključno z možnostjo odkupa zemljišč v javnem interesu.

Zavod Republike Slovenije za varstvo narave ocenjuje, da je mogoče nadaljevati razvoj na območju sotočja Sav ob upoštevanju obstoječega stanja ali pa se odločiti **za nov in bolj celovit pristop, kar pa mora biti rezultat družbenega soglasja**. Pri tem kot možne poti nadaljnega razvoja predvideva:

- usmerjen razvoj Rekreativno-turističnega centra Lancovo, ki se presoja v skladu z veljavnim OPN in namensko rabo prostora, ki omogoča turistične dejavnosti, vendar ob doslednem spoštovanju naravovarstvenih režimov. **Posegi na območjih naravnih vrednot se dovolijo le izjemoma, kadar prostorske alternative ne obstajajo**, ter ob pogoju, da se zagotovi ohranjanje ključnih lastnosti naravnih vrednot, zlasti rečnih sistemov Save Bohinjke, Save Dolinke in Save ter obrežnega pasu z ohranjeno vegetacijo. Razvoj se prednostno usmerja izven varovanih območij;
- na območju Cajhnove žage se dopušča možnost odkupa zemljišč, pri čemer se ta ukrep poveže z izvedbo ekološke obnove degradiranega prostora. Območje se obravnava kot potencialno renaturacijsko območje zaradi nekdanjega obstoja mokrišč z namenom krepitve biotske raznovrstnosti ter izboljšanja ekosistemskih storitev (poplavna varnost, blaženje podnebnih sprememb, izboljšanje kakovosti voda). **Ukrepi se načrtujejo celovito, v okviru širšega območja sotočja, ob uporabi ustreznih nacionalnih (npr. Podnebni sklad) in evropskih finančnih mehanizmov**;
- v primeru izvedbe odkupa zemljišč se vzpostavi celovito upravljanje širšega prostora ob Savah, ki vključuje vse relevantne deležnike. Upravljanje se izvaja po načelu integriranega upravljanja porečja, ki vključuje usklajeno rabo prostora, določitev nosilne zmogljivosti območja, ureditev vodnega režima in ekološko sprejemljivih pretokov na Cajhnovem jezu ter zmanjšanje nihanj vodostaja, povezanih z delovanjem HE Moste;
- vzpostavitev usklajenega načrtovanja prostora v obliki skupnih krajinskih zasnov za občine Radovljica, Bled in Žirovnica, ter okrepitev nadzora nad nedovoljenimi posegi. V primeru vzpostavitve varstvenega režima se določi celovito zavarovanje širšega območja Sav Bohinjke, Save Dolinke in Save z usmeritvijo v ohranjanje naravnih vrednot in obnovo degradiranih območij;
- možnost priprave in izvedbe širšega razvojnega projekta, podprtega z evropskimi sredstvi, ki bi zajel celoten rečni prostor.

V. STROKOVNA PRIPOROČILA

1. V skladu s 67. členom Ustave Republike Slovenije mora biti poleg gospodarske in socialne zagotovljena tudi ekološka funkcija lastnine. Na območju sotočja Sav to pomeni, da morajo biti vsi posegi podrejeni ohranjanju in krepitvi ekoloških funkcij

prostora; dopustni so le ukrepi, ki prispevajo k zmanjševanju obstoječih okoljskih pritiskov.

2. Reke je treba obravnavati kot kompleksne žive sisteme. Ohranjanje njihove vzdolžne in bočne povezanosti ter upoštevanje naravne dinamike voda sta ključna pogoja za dolgoročno stabilnost prostora. Poplavne ravnice in območja sotočij sodijo med prostorsko občutljiva območja, kjer pozidava praviloma ni primerna zaradi povečanih tveganj in izgube ekosistemskih storitev.
3. Zaradi hidromorfoloških posegov vodotoki na obravnavanem območju ne dosegajo dobrega ekološkega stanja, zato so nujni ukrepi za izboljšanje ekološke prehodnosti, zlasti za ribe, ter trajnostno upravljanje vodnega živilja in zmanjševanje onesnaževanja v celotnem porečju. V tem okviru je treba zagotoviti tudi ustrezen nadzor nad pretoki, vključno z režimom na Cajhnovem jezu.
4. Posebej se izpostavlja problem neustrezne prehodnosti na Cajhnovem jezu, ki predstavlja oviro za migracijo rib. Kot minimalni ukrep se predlaga vzpostavitev učinkovitega ribjega prehoda oziroma ribje steze. Ob tem ostaja odprta tudi presoja možnosti celovite preureditve ali odstranitve pregrade, kar po oceni pristojnih ribiških družin Radovljica in Bled ne bi bistveno omejilo nadaljnjega upravljanja ribjih populacij in vodnih virov na obravnavanem območju.
5. Morebitno omejevanje dostopa do rečnega brega na območju sotočja Sav mora biti skladno z veljavno zakonodajo in utemeljeno na ustrezni pravni podlagi, zato je treba preveriti pravno utemeljenost in zakonitost obstoječih omejitev dostopa.
6. Ekosistemskih storitev ni mogoče obravnavati zgolj z ekonomskega vidika, temveč tudi v njihovem širšem družbenem in simbolnem pomenu, kar zahteva odgovoren odnos do prostora in dolgoročno usmerjene odločitve.
7. Posege v okolju oplajajo dobičkonosnost, lažne predstave o razvoju, zelena turistična odličnost in trajnostna raba virov, kar siromaši naravo. Primer Sotočja ponuja vse omenjeno. Čas je, da odgovorni spoznajo, da nasilje nad naravo ni simbol napredka in da razumevanje prostora le kot potencialne investicije za doseganje antropocentričnega izplena narave sodi v zatohlo preteklost.
8. Ključnega pomena je sistematična krepitev razumevanja vodnega prostora in naravnih procesov ter odgovornega odnosa do okolja, zlasti v okviru formalnega izobraževalnega sistema, saj pomanjkljivo razumevanje teh procesov vodi v neustrezno dožemanje poplavnih območij ter posledično v posege, ki so v nasprotju z naravno dinamiko voda in dolgoročno povečujejo tveganja.
9. Civilne iniciative pozdravljajo predstavljene predloge Ministrstva za naravne vire in prostor ter Zavoda Republike Slovenije za varstvo narave, ki so usmerjeni v izboljšanje ekološkega stanja sotočja Sav, obnovo degradiranih območij ter uveljavljanje integriranega upravljanja na ravni celotnega porečja. Ob tem je posebej pomembno vključevanje vseh relevantnih deležnikov, ki omogoča usklajevanje različnih interesov in preprečevanje konfliktov.
10. Odločanje o prihodnosti sotočja Sav presega lokalni pomen in predstavlja pomemben preizkus sposobnosti družbe za odgovorno in trajnostno upravljanje prostora, saj bodo

sprejete odločitve dolgoročno vplivale na ohranjanje naravne in kulturne dediščine ter kakovost življenjskega okolja prihodnjih generacij.

VI. ZAKLJUČKI

- 1. Območje sotočja Save Bohinjke in Save Dolinke (sotočje Sav) predstavlja izjemno naravno, prostorsko in družbeno pomembno območje, ki ga je treba obravnavati kot enovito celoto. Ne gre zgolj za ekološko stičišče naravnih vrednot državnega pomena, temveč tudi za prostor izrazitega simbolnega in identitetnega pomena.**
- 2. Kot dolgoročna rešitev se predlaga postopni odkup oziroma zamenjava zasebnih zemljišč ter celovita, strokovno vodena ureditev prostora pod okriljem občin Radovljica in Bled ter države (ministrstev, pristojnih za naravne vire, prostor, okolje in kulturo), ki naj to enkratno in izjemno območje ustrezno zavarujejo kot naravno in kulturno dediščino, od zasebnih lastnikov odkupijo in sonaravno uredijo za izobraževalni in kulturni turizem, podobno ali še bolje, kot sta urejena Savica in Zelenci. Tak pristop omogoča tudi sanacijo degradiranih območij in obnovo naravnih procesov.**
- 3. Občina Radovljica naj pristopi k spremembam prostorskih aktov, s katerimi se na območju sotočja izključi možnost pozidave ter zagotovi ohranjanje in postopna sanacija prostora v smeri čim bolj naravnega stanja, z rabo, ki ne ogroža ekoloških funkcij.**
- 4. V okviru priprave Nacionalnega načrta za obnovo narave, ki predstavlja izvedbeni instrument evropske Uredbe o obnovi narave, je treba zagotoviti celovit pristop k varstvu reke Save od izvira do izliva s poudarkom na usklajevanju ukrepov na ravni celotnega porečja.**
- 5. Širšemu območju sotočja Sav naj se določi ustrezen varstveni status na državni ravni, kar bi omogočilo učinkovitejše varstvo naravnih vrednot in usklajeno upravljanje prostora.**
- 6. Odločitve o prihodnjem razvoju območja sotočja Sav morajo upoštevati širši evropski trend ponovne vzpostavitve naravne rečne povezanosti ter načela varovanja biotske raznovrstnosti in javnega interesa. To zahteva usklajeno, strokovno utemeljeno in vključujoče sodelovanje vseh ključnih deležnikov, ki omogoča uravnoteženo obravnavo varstvenih, razvojnih in varnostnih vidikov ter sprejemanje dolgoročno vzdržnih in družbeno sprejemljivih rešitev.**
- 7. Ob upoštevanju varstvenih režimov je treba območje sotočja Sav razvijati kot javno dostopen prostor ter ga celovito urediti kot naravno, izobraževalno in kulturno središče, namenjeno širši javnosti. Takšna usmeritev omogoča povezovanje varstva narave z izobraževalnimi, raziskovalnimi in neinvazivnimi rekreacijskimi dejavnostmi ter prispeva k večji družbeni prepoznavnosti in dolgoročni zaščiti območja.**
- 8. Obremenitve na območju sotočja Sav in širšega porečja so že visoke in mestoma presegajo nosilne zmogljivosti prostora. Z načrtovanimi posegi**

gradnje na tem območju bi dolgoročno dodatno obremenili rečni ekosistem Save in povzročili vrsto posledic, ki bi bremenile lokalno prebivalstvo. Zato je nujno celovito upravljanje na ravni celotnega porečja Save, ki vključuje vplive hidroenergetske rabe, nihanja pretokov ter kumulativne vplive turizma, infrastrukture in drugih dejavnosti.

9. Končni cilj je doseči drugačno, izboljšano stanje prostora, ki bi sotočju zagotovilo novo razvojno in varstveno kakovost, na katero bi bila lahko družba dolgoročno ponosna.«

* * *

Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj, na podlagi obravnave zaključkov posveta in razprave članov komisije, predlaga Državnemu svetu, da ob seznaitvi z zaključki posveta sprejme naslednji **sklep**:

Državni svet na podlagi prvega in drugega odstavka 97. člena Poslovnika Državnega sveta poziva Vlado Republike Slovenije, da zaključke posveta Sotočje Sav: Pomen ohranjanja naravne vrednote za trajnostno prihodnost prouči in se do njih opredeli v roku 30 dni.

* * *

Za poročevalca na seji Državnega sveta je bila določena državna svetnica Monika Ažman.

Sekretarka
Meta Štembal, l. r.

Predsednik
Dušan Strnad, l. r.